

Procent betyder 100 dele

15% betyder derfor $\frac{15}{100}$

Det betyder også pr 100 - altså 15% betyder 15 ud af 100

Opgave 1 - Forlæng brøkerne til 100 dele

a) $\frac{3}{50} =$

b) $\frac{5}{20} =$

c) $\frac{6}{10} =$

d) $\frac{7}{25} =$

e) $\frac{1}{5} =$

f) $\frac{1}{2} =$

g) $\frac{3}{4} =$

”Du forlænger en brøk ved at gange samme tal i nævner og tæller”

$$\frac{6 \cdot 10}{10 \cdot 10} = \frac{60}{100}$$

Opgave 2 - Omskriv brøken til decimaltal

a) $\frac{45}{100} =$

b) $\frac{5}{50} =$

c) $\frac{3}{4} =$

d) $\frac{1}{2} =$

e) $\frac{3}{10} =$

f) $\frac{1}{8} =$

g) $\frac{1}{3} =$

h) $\frac{1}{6} =$

i) $\frac{112}{100} =$

”Du omskriver til decimaltal ved at dividere nævneren op i tælleren”

$$45 : 100 = 0,45$$

Opgave 3 - Omskriv fra decimaltal til brøk

a) $0,5 =$

b) $0,2 =$

c) $0,1 =$

d) $0,45 =$

e) $0,333 =$

f) $0,166 =$

g) $0,125 =$

h) $1,25 =$

*”1 decimal er 10 dele,
2 decimaler er 100 dele,
3 decimaler er 1000 dele”*

$$0,2 = \frac{2}{10}$$

$$0,25 = \frac{25}{100}$$

$$0,125 = \frac{125}{1000}$$

Opgave 4 - Omskriv til procent

- a) $\frac{3}{50} =$
- b) $0,5 =$
- c) $\frac{5}{25} =$
- d) $0,1$
- e) $\frac{1}{4} =$
- f) $\frac{1}{3} =$
- g) $0,125 =$
- h) $\frac{1}{5} =$
- i) $0,1666 =$
- j) $\frac{1}{8} =$
- k) $1,2 =$
- l) $32,3333 =$

”Procent er en brøk hvor der står 100 i nævneren”

$$\frac{35}{100} = 35\%$$

$$0,25 = \frac{25}{100} = 25\%$$

$$\frac{1}{3} = 0,333 * 100 = 33,3\%$$

Eller

$$\frac{1}{3} = \frac{1 \cdot 100}{3} = 33,3\%$$

Opgave 5 - Omskriv til decimaltal

- a) $15\% =$
- b) $78\% =$
- c) $23,1\% =$
- d) $2,1\% =$
- e) $135\% =$
- f) $400\% =$
- g) $0,5\% =$
- h) $1,08\% =$

”Du omskriver først til brøk og derefter decimaltal”

$$10\% = \frac{10}{100} = 0,1$$

Opgave 6 - Find procentdel af et tal

- a) Find 10% af 100 kr. =
- b) Find 25% af 400 kr. =
- c) Find 1% af 1000 kr. =
- d) Find 33,33% af 900 kr. =
- e) Find 16,66% af 600 kr. =
- f) Find 125% af 200 kr. =
- g) I en pose er der 200 bolcher, 20% af dem er røde. Hvor mange røde bolcher er der i posen? =
- h) I en klasse er der 25 elever, 8% af dem har sorte sko. Hvor mange i klassen har sorte sko? =
- i) En vare koster 450 kr. Sælgeren tjener 46% af varens pris. Hvad tjener sælgeren? =
- j) Fra Herning til Odense er der cirka 150 km. Hvor langt har du kørt, når du har kørt 70% af turen? =
- k) I en skov er der 15000 træer, 95% af træerne skal fældes. Hvor mange træer står der tilbage når træerne er blevet fældet? =

”Du finder en procentdel ved at gange med procenten og divider med 100”

10% af 350

$$\frac{10 \cdot 350}{100} = 35$$

Opgave 7 - Udregn procentdelen

- a) 10 i forhold til 100 =
- b) 10 i forhold til 40 =
- c) 25 i forhold til 50 =
- d) 30 i forhold til 900 =
- e) 12 i forhold til 80 =
- f) 15 i forhold til 300 =
- g) 35 i forhold til 280 =
- h) 60 i forhold til 24 =
- i) 1 i forhold til 1000 =
- j) 120 i forhold til 100 =
- k) Hvor mange procent udgør 20 kr. i forhold til 100 kr.? =
- l) I en klasse er der 25 elever. Der er 10 drenge i klassen. Hvor mange procent udgør drengene i forhold til klassen? =
- m) På en parkeringsplads er der 500 P-pladser, 5 af dem er reserveret til elbiler. Hvor mange procent udgør P-pladserne til elbiler? =
- n) En bog har 1500 sider, indledningen er på 5 sider. Hvor mange procent udgør indledning af bogens sider? =
- o) Eleverne i en klasse står og tæller, hvor mange biler der kører forbi skolen på 10 minutter. De finder ud af, at der kører i alt 56 biler, hvoraf 7 af dem var lastbiler. Hvor mange procent udgør lastbilerne? =

”Du finder en procentdelen ved at dividere de to tal og gange med 100”

5 i forhold til 10

$$\frac{5}{10} = 0,5 \cdot 100 = 50\%$$

eller

$$\frac{5 \cdot 100}{10} = 50\%$$

Opgave 8 - udregn forskel i procent

- a) Stigning fra 10 til 15 =
- b) Fald fra 50 til 40 =
- c) Stigning fra 75 til 80 =
- d) Fald fra 20 til 10 =
- e) Stigning fra 40 til 42 =
- f) Fald fra 500 til 495 =
- g) I en butik er en vare steget fra 20 kr. til 35 kr.
Hvad er stigningen i procent? =
- h) I januar faldt der 50 mm. regn. I marts faldt der 35mm. regn.
Hvad er faldet i procent? =
- i) En elev tjente 450 kr. i uge 3. I uge 4 tjente eleven 500 kr.
Hvad er stigningen i procent? =
- j) Temperaturen er faldet fra 20 grader til 0 grader.
Hvad er faldet i procent? =
- k) Kaj løber med 5 km/t. Pia løber med 6 km/t. Hvor mange procent løber Pia hurtigere end Kaj?
- l) I 7a går der 26 elever og i 7.b går der 30 elever. Hvor mange procent færre elever går der i a klassen i forhold til b klassen? =
- m) Peter er 1.93 meter og er den højeste i sin klasse. Den næst højeste er Bodil, hun er 5 cm lavere.
Hvor mange procent er Peter højere end Bodil? =

”Du finder forskellen i procent ved at dividere forskellen med udgangspunktet og gange med 100”

$$\frac{\text{Forskel} \cdot 100}{\text{Udgangspunkt}}$$

-

Eksempel 1:

Stigning fra 20 til 25

$$\frac{5 \cdot 100}{20} = 25\%$$

Stigningen er $(25 - 20) = 5$.
Udgangspunktet er 20 fordi prisen stiger fra 20 til 25

-

Eksempel 2:

Fald fra 40 til 30

$$\frac{10 \cdot 100}{40} = 25\%$$

Faldet er $(40 - 30) = 10$.
Udgangspunktet er 40 fordi prisen falder fra 40 til 30

Opgave 9 - Find hele tallet

- a) 30% af et tal er 300, hvad er hele tallet? =
- b) 60% af et tal er 420, hvad er hele tallet? =
- c) Efter en pris er sat ned med 20% er prisen nu 200 kr.
Find den oprindelige pris =
- d) Efter en pris er sat ned med 25% er prisen nu 500 kr.
Find den oprindelige pris =
- e) 120% af et tal er 300, hvad er hele tallet? =
- f) 0,1% af et tal er 60, hvad er hele tallet? =
- g) En vare i en butik er sat ned med 200 kr. som svarer til 25%. Hvad kostede varen før den blev sat ned? =
- h) Du har kørt 90% af turen og det svarer til 270 km. Hvor lang er turen du skal køre i alt? =
- i) En cykel er købt på tilbud for 2500 kr. Cyklen var sat ned med 20%. Hvad var den oprindelige pris? =
- j) Du har spist 2% af slikket i en pose, og det svarer til 6 stykker. Hvor mange stykker slik var der i posen fra starten? =
- k) Du har fået 30000 kr. i en præmie og det svarer til 15%. Hvad er den samlede præmiesum?
- l) Du kan købe et PlayStation til 3000 kr. Du får at vide, at den er nedsat med 20%. Hvad var den oprindelige pris? =
- m) I en tøjbutik får du 30% i rabat på alle varer. På et skilt i butikken står der, at du sparer 150 kr. ved at købe en skjorte. Hvad er den fulde pris for skjorten? =

”Du finder hele tallet ved først at finde ud af hvad 1% er og derefter gange op til 100%”

Eksempel 1:

10% af et tal er 50

$$10\% = 50$$

$$1\% = 5$$

$$100\% = 500$$

-

Eksempel 2:

Efter en pris er sat ned med 10% og er prisen nu 180 kr.

Find den oprindelige pris?

$$180 \text{ kr.} = 90\% (100\% - 10\%)$$

$$2 \text{ kr} = 1\%$$

$$200 \text{ kr} = 100\%$$

Blandede opgaver

Du skal bruge din viden fra de forrige sider til at løse opgaverne herunder

Opgave 10

I klasse på 25 elever, er 4 elever cyklet i skole.

- a) Hvor stor en procentdel er cyklet i skole?

Opgave 11

En klasse har været ude at tælle de biler der kører forbi skolen. Deres resultat kan du se herunder:

- 25 biler var røde
- 10 biler var hvide
- 5 biler var sorte
- 5 biler var blå
- 2 biler var gule
- 2 biler var grå
- 1 bil var lilla

- a) Hvor stor en procentdel af bilerne var røde?
- b) Hvor stor en procentdel af bilerne var hvide?
- c) Hvor stor en procentdel af bilerne var lilla?

Opgave 12

I en by på 25000 indbyggere, bor 30% af indbyggerne i et hus med et rødt tag.

- a) Hvor mange indbyggere bor i et hus med rødt tag?

Opgave 13

I en boghandel koster en bog 30 kr. I næste uge bliver bogen sat ned med 20%.

- a) Hvad koster bogen efter den er sat ned?

Opgave 14

I en butik er der 15% rabat på alle varer. Rabatten bliver først fratrukket ved kassen. Herunder kan du se hvad

Kurt har købt:

- Fodbold: 230 kr.
- 3 T-shirts til 40 kr. pr styk
- 4 par strømper til 35 kr. pr par

a) Hvad skal Kurt betale i alt for alle varerne, når rabatten er trukket fra?

Opgave 15

Peter låner 350 kr. af dig. Du aftaler med Peter, at han skal betale pengene tilbage plus 20% i rente.

a) Hvor mange penge skal Peter i alt betale tilbage til dig?

Opgave 16

I 7.a var der 3 syge som svarer til 12%.

- a) Hvor mange elever går der i klassen?
- b) Den næste dag var der 4 syge i den samme klasse. Hvor stor en procentdel var syge?
-

Opgave 17

Før kostede en pakke rugbrød 16 kr. nu koster det 14 kr.

a) Hvor mange procent er rugbrødet sat ned?

Opgave 18

Herunder kan du se forskellige højder på tårne:

- Rundetårn 35 meter
- Det gyldne tårn i Tivoli 63 meter
- Eiffeltårnet uden antenne 300 meter

- Hvor mange procent er Eiffeltårnet højere end Det gyldne tårn?
- Hvor mange procent er Rundetårn lavere end Det gyldne tårn?

Opgave 19

Bente køber en bil til 350000kr. Hun har fået 20% i rabat da hun købte bilen.

- Hvad var bilens oprindelige pris, før Bente købte den for 350000 kr?
- Hvor mange penge sparede Bente da hun købte bilen?

Opgave 20

Brian cykler 15 km (vandret længde) op ad et bjerg. Brian starter i 250 meters højde og han slutter i 2500 meters højde.

- Beregn stigningsprocenten.

Stigningsprocent

$$\frac{\text{Højdeforskel} \cdot 100}{\text{Vandret længde}} = \%$$

Opgave 21

Lav selv opgaver hvor du skal bruge din viden fra de forskellige opgaver. Du kan se herunder hvilke opgaver du skal lave.

- Lav en opgave hvor du skal finde en procentdel af noget - se evt. opgave 6
- Lav en opgave hvor du skal finde en procentdel - se evt. opgave 7
- Lav en opgave hvor du skal finde forskellen i procent - se evt. opgave 8
- Lav en opgave hvor du skal finde hele tallet - se evt. opgave 9

Undersøgelser

Det er ikke givet hvordan du løser opgaverne, det skal du selv finde ud af.
Det vigtige er, hvordan du kommer frem til dit resultat!

Undersøgelser - vælg en eller flere

- a) Undersøg hvor stor en procentdel af de biler der kører forbi skolen, er røde.
- b) Undersøg forskellige transportformer, som eleverne bruger i skole. Lav beregninger, der viser hvor mange procent der bruger hver transportform. Du kan også lave et diagram der viser fordelingen.
- c) Undersøg hvor mange procent hurtigere du kan løbe end du kan gå.
- d) Undersøg ved hjælp af procent, forskellen i længden af dine fingre.
- e) Find en væg med vinduer på skolen. Undersøg herefter hvor stor en procentdel af væggen der er vinduer.
- f) Undersøg den procentvise fordeling af drenge og piger i skolegården
- g) Undersøg hvordan hjemmesider bruger procenter til få brugere til at købe noget

FACITLISTE

Opgave 1 - Forlæng brøkerne til 100 dele

a) $\frac{3}{50} = \frac{3 \cdot 2}{50 \cdot 2} = \frac{6}{100}$

b) $\frac{5}{20} = \frac{5 \cdot 5}{20 \cdot 5} = \frac{25}{100}$

c) $\frac{6}{10} = \frac{6 \cdot 10}{10 \cdot 10} = \frac{60}{100}$

d) $\frac{7}{25} = \frac{7 \cdot 4}{25 \cdot 4} = \frac{28}{100}$

e) $\frac{1}{5} = \frac{1 \cdot 20}{5 \cdot 20} = \frac{20}{100}$

f) $\frac{1}{2} = \frac{1 \cdot 50}{2 \cdot 50} = \frac{50}{100}$

g) $\frac{3}{4} = \frac{3 \cdot 2}{50 \cdot 2} = \frac{6}{100}$

”Du forlænger en brøk ved at gange samme tal i nævner og tæller”

$$\frac{6 \cdot 10}{10 \cdot 10} = \frac{60}{100}$$

Opgave 2 - Omskriv brøken til decimaltal

a) $\frac{45}{100} = 0,45$

b) $\frac{5}{50} = 0,1$

c) $\frac{3}{4} = 0,75$

d) $\frac{1}{2} = 0,5$

e) $\frac{3}{10} = 0,3$

f) $\frac{1}{8} = 0,125$

g) $\frac{1}{3} = 0,333$

h) $\frac{1}{6} = 0,166$

i) $\frac{112}{100} = 1,12$

”Du omskriver til decimaltal ved at dividere nævneren op i tælleren”

$$45 : 100 = 0,45$$

Opgave 3 - Omskriv fra decimaltal til brøk

a) $0,5 = \frac{5}{10} = \frac{1}{2}$

b) $0,2 = \frac{2}{10} = \frac{1}{5}$

c) $0,1 = \frac{1}{10}$

d) $0,45 = \frac{45}{100} = \frac{9}{20}$

e) $0,333 = \frac{333}{1000} \approx \frac{1}{3}$

f) $0,166 = \frac{166}{1000} \approx \frac{1}{6}$

g) $0,125 = \frac{125}{1000} = \frac{1}{8}$

h) $1,25 = \frac{125}{100} = \frac{5}{4}$

*”1 decimal er 10 dele,
2 decimaler er 100 dele,
3 decimaler er 1000 dele”*

$$0,2 = \frac{2}{10}$$

$$0,25 = \frac{25}{100}$$

$$0,125 = \frac{125}{1000}$$

Opgave 4 - Omskriv til procent

- a) $\frac{3}{50} = 6\%$
- b) $0,5 = 50\%$
- c) $\frac{5}{25} = 20\%$
- d) $0,1 = 10\%$
- e) $\frac{1}{4} = 25\%$
- f) $\frac{1}{3} = 33\%$
- g) $0,125 = 12,5\%$
- h) $\frac{1}{3} = 20\%$
- i) $0,1666 = 16,66\%$
- j) $\frac{1}{8} = 12,5\%$
- k) $1,2 = 120\%$
- l) $32,3333 = 3233,33\%$

”Procent er en brøk hvor der står 100 i nævneren”

$$\frac{35}{100} = 35\%$$

$$0,25 = \frac{25}{100} = 25\%$$

$$0,333 = \frac{333}{1000} = 33,3\%$$

Opgave 5 - Omskriv til decimaltal

- a) $15\% = 0,15$
- b) $78\% = 0,78$
- c) $23,1\% = 0,231$
- d) $2,1\% = 0,021$
- e) $135\% = 1,35$
- f) $400\% = 4,00$
- g) $0,5\% = 0,005$
- h) $1,08\% = 0,0108$

*”Du omskriver
først til brøk og
derefter
decimaltal”*

$$10\% = \frac{10}{100} = 0,1$$

Opgave 6 - Find procentdel af et tal

- a) Find 10% af 100 kr. = $\frac{10 \cdot 100}{100} = 10$
- b) Find 25% af 400 kr. = $\frac{25 \cdot 400}{100} = 100$
- c) Find 1% af 1000 kr. = $\frac{1 \cdot 1000}{100} = 10$
- d) Find 33,33% af 900 kr. = $\frac{33,33 \cdot 900}{100} \approx 300$
- e) Find 16,66% af 600 kr. = $\frac{16,66 \cdot 600}{100} \approx 100$
- f) Find 125% af 200 kr. = $\frac{125 \cdot 200}{100} = 250$
- g) I en pose er der 200 bolcher, 20% af dem er røde. Hvor mange røde bolcher er der i posen? = $\frac{20 \cdot 200}{100} = 40$ røde bolcher
- h) I en klasse er der 25 elever, 8% af dem har sorte sko. Hvor mange i klassen har sorte sko? = $\frac{25 \cdot 8}{100} = 2$ elever har sorte sko
- i) En vare koster 450 kr. Sælgeren tjener 46% af varens pris. Hvad tjener sælgeren? = $\frac{450 \cdot 46}{100} = 207$ kr.
- j) Fra Herning til Odense er der cirka 150 km. Hvor langt har du kørt, når du har kørt 70% af turen? = $\frac{150 \cdot 70}{100} = 105$ km
- k) I en skov er der 15000 træer, 95% af træerne skal fældes. Hvor mange træer står der tilbage når træerne er blevet fældet? = *Da der fældes 95% må der stå 5% tilbage:* $\frac{5 \cdot 15000}{100} = 750$ træer

”Du finder en procentdel ved at gange med procenten og divider med 100”

10% af 350 =

$$\frac{10 \cdot 350}{100} = 35$$

Opgave 7 - Udregn procentdelen

- a) 10 i forhold til 100 = $\frac{10}{100} = 0,1 \cdot 100 = 10\%$
- b) 10 i forhold til 40 = $\frac{10}{40} = 0,25 \cdot 100 = 25\%$
- c) 25 i forhold til 50 = $\frac{25}{50} = 0,5 \cdot 100 = 50\%$
- d) 30 i forhold til 900 = $\frac{30}{900} = 0,0333 \cdot 100 = 3,33\%$
- e) 12 i forhold til 80 = $\frac{12}{80} = 0,15 \cdot 100 = 15\%$
- f) 15 i forhold til 300 = $\frac{15}{300} = 0,05 \cdot 100 = 5\%$
- g) 35 i forhold til 280 = $\frac{35}{280} = 0,125 \cdot 100 = 12,5\%$
- h) 60 i forhold til 24 = $\frac{60}{24} = 2,5 \cdot 100 = 250\%$
- i) 1 i forhold til 1000 = $\frac{1}{1000} = 0,001 \cdot 100 = 0,1\%$
- j) 120 i forhold til 100 = $\frac{120}{100} = 1,2 \cdot 100 = 120\%$
- k) Hvor mange procent udgør 20 kr. i forhold til 100 kr.? = $\frac{20}{100} = 0,2 \cdot 100 = 20\%$
- l) I en klasse er der 25 elever. Der er 10 drenge i klassen. Hvor mange procent udgør drengene i forhold til klassen? = $\frac{10}{25} = 0,4 \cdot 100 = 40\%$
- m) På en parkeringsplads er der 500 P-pladser, 5 af dem er reserveret til elbiler. Hvor mange procent udgør P-pladserne til elbiler? = $\frac{5}{500} = 0,01 \cdot 100 = 1\%$
- n) En bog har 1500 sider, indledningen er på 5 sider. Hvor mange procent udgør indledning af bogens sider? = $\frac{5}{1500} = 0,0033 \cdot 100 = 0,33\%$
- o) Eleverne i en klasse står og tæller, hvor mange biler der kører forbi skolen på 10 minutter. De finder ud af, at der kører i alt 56 biler, hvoraf 7 af dem var lastbiler. Hvor mange procent udgør lastbilerne? = $\frac{7}{56} = 0,125 \cdot 100 = 12,5\%$

”Du finder en procentdelen ved at dividere de to tal og gange med 100”

5 i forhold til 10

$$\frac{5}{10} = 0,5 \cdot 100 = 50\%$$

eller

$$\frac{5 \cdot 100}{10} = 50\%$$

Opgave 8 - udregn forskel i procent

a) Stigning fra 10 til 15 = $\frac{(15-10) \cdot 100}{10} = 50\%$

b) Fald fra 50 til 40 = $\frac{(50-40) \cdot 100}{50} = 20\%$

c) Stigning fra 75 til 80 = $\frac{(80-75) \cdot 100}{75} = 6,67\%$

d) Fald fra 20 til 10 = $\frac{(20-10) \cdot 100}{20} = 50\%$

e) Stigning fra 40 til 42 = $\frac{(42-40) \cdot 100}{40} = 5\%$

f) Fald fra 500 til 495 = $\frac{(500-495) \cdot 100}{500} = 1\%$

g) I en butik er en vare steget fra 20 kr. til 35 kr.

Hvad er stigningen i procent? = $\frac{(35-20) \cdot 100}{20} = 75\%$

h) I januar faldt der 50 mm. regn. I marts faldt der 35mm. regn.

Hvad er faldet i procent? = $\frac{(50-35) \cdot 100}{50} = 30\%$

i) En elev tjente 450 kr. i uge 3. I uge 4 tjente eleven 500 kr.

Hvad er stigningen i procent? = $\frac{(500-450) \cdot 100}{450} = 11,11\%$

j) Temperaturen er faldet fra 20 grader til 0 grader.

Hvad er faldet i procent? = $\frac{(20-0) \cdot 100}{20} = 100\%$

k) Kaj løber med 5 km/t. Pia løber med 6 km/t. Hvor mange procent løber Pia

hurtigere end Kaj? = $\frac{(6-5) \cdot 100}{5} = 20\%$

l) I 7a går der 26 elever og i 7.b går der 30 elever. Hvor mange procent færre

elever går der i a klassen i forhold til b klassen? = $\frac{(30-26) \cdot 100}{30} = 13,33\%$

m) Peter er 1.93 meter og er den højeste i sin klasse. Den næst højeste er Bodil, hun er 5 cm lavere.

Hvor mange procent er Peter højere end Bodil? = $\frac{5 \cdot 100}{(193-5)} = 2,67\%$

”Du finder forskellen i procent ved at dividere forskellen med udgangspunktet og gange med 100”

$$\frac{\text{Forskel} \cdot 100}{\text{Udgangspunkt}}$$

-

Eksempel 1:

Stigning fra 20 til 25

$$\frac{5 \cdot 100}{20} = 25\%$$

Stigningen er (25 - 20) = 5.
Udgangspunktet er 20 fordi prisen stiger fra 20 til 25

-

Eksempel 2:

Fald fra 40 til 30

$$\frac{10 \cdot 100}{40} = 25\%$$

Faldet er (40 - 30) = 10.
Udgangspunktet er 40 fordi prisen falder fra 40 til 30

Opgave 9 - Find hele tallet

- a) 30% af et tal er 300, hvad er hele tallet? = **1000**
- b) 60% af et tal er 420, hvad er hele tallet? = **700**
- c) Efter en pris er sat ned med 20% er prisen nu 200 kr.
Find den oprindelige pris = **250 kr.**
- d) Efter en pris er sat ned med 25% er prisen nu 500 kr.
Find den oprindelige pris = **666,67 kr.**
- e) 120% af et tal er 300, hvad er hele tallet? = **250**
- f) 0,1% af et tal er 60, hvad er hele tallet? = **60000**
- g) En vare i en butik er sat ned med 200 kr. som svarer til 25%. Hvad kostede varen før den blev sat ned? = **800**
- h) Du har kørt 90% af turen og det svarer til 270 km. Hvor lang er turen du skal køre i alt? = **300**
- i) En cykel er købt på tilbud for 2500 kr. Cyklen var sat ned med 20%. Hvad var den oprindelige pris? = **3125 kr.**
- j) Du har spist 2% af slikket i en pose, og det svarer til 6 stykker. Hvor mange stykker slik var der i posen fra starten? = **300 stykker slik**
- k) Du har fået 30000 kr. i en præmie og det svarer til 15% af den samlede præmiesum. Hvad var den samlede præmiesum? **2000000 kr.**
- l) Du kan købe et PlayStation til 3000 kr. Du får at vide, at den er nedsat med 20%. Hvad var den oprindelige pris? = **3750 kr.**
- m) I en tøjbutik får du 30% i rabat på alle varer. På et skilt i butikken står der, at du sparer 150 kr. ved at købe en skjorte.
Hvad er den fulde pris for skjorten? = **500 kr.**

”Du finder hele tallet ved først at finde ud af hvad 1% er og derefter gange op til 100%”

Eksempel 1:

10% af et tal er 50

$$10\% = 50$$

$$1\% = 5$$

$$100\% = 500$$

-

Eksempel 2:

Efter en pris er sat ned med 10% og er prisen nu 180 kr.

Find den oprindelige pris?

$$180 \text{ kr.} = 90\% (100\% - 10\%)$$

$$2 \text{ kr} = 1\%$$

$$200 \text{ kr} = 100\%$$

Blandede opgaver - FACITLISTE

Opgave 10

I klasse på 25 elever, er 4 elever cyklet i skole.

a) Hvor stor en procentdel er cyklet i skole? $\frac{4}{25} \cdot 100 = 16\%$

Opgave 11

En klasse har været ude at tælle de biler der kører forbi skolen. Deres resultat kan du se herunder:

- 25 biler var røde
- 10 biler var hvide
- 5 biler var sorte
- 5 biler var blå
- 2 biler var gule
- 2 biler var grå
- 1 bil var lilla

a) Hvor stor en procentdel af bilerne var røde? $\frac{25}{50} \cdot 100 = 50\%$

b) Hvor stor en procentdel af bilerne var hvide? $\frac{10}{50} \cdot 100 = 20\%$

c) Hvor stor en procentdel af bilerne var lilla? $\frac{1}{50} \cdot 100 = 2\%$

Opgave 12

I en by på 25000 indbyggere, bor 30% af indbyggerne i et hus med et rødt tag.

a) Hvor mange indbyggere bor i et hus med rødt tag? $\frac{30 \cdot 25000}{100} = 7500$ indbyggere

Opgave 13

I en boghandel koster en bog 30 kr. I næste uge bliver bogen sat ned med 20%.

- a) Hvad koster bogen efter den er sat ned? $\frac{30 \cdot 20}{100} = 6$ kr. *Bogen koster $30 - 6 = 24$ kr. når den er sat ned*

Opgave 14

I en butik er der 15% rabat på alle varer. Rabatten bliver først fratrukket ved kassen. Kurt har fundet følgende varer:

- Fodbold: 230 kr.
- 3 T-shirts til 40 kr. pr styk
- 4 par strømper til 35 kr. pr par

- a) Hvad skal Kurt betale når rabatten er trukket fra? $\frac{(230 + (3 \cdot 40) + (4 \cdot 35)) \cdot 15}{100} = 73,5$ kr. *i rabat*
 $(230 + (3 \cdot 40) + (4 \cdot 35)) - 73,5 = 416,50$ kr. skal der betales i alt

Opgave 15

Peter låner 350 kr. af dig. Du aftaler med Peter, at han skal betale pengene tilbage plus 20% i rente.

- a) Hvor mange penge skal Peter betale tilbage til dig? $350 \cdot \frac{20}{100} + 350 = 420$ kr.

Opgave 16

I 7.a var der 3 syge som svarer til 12%.

- a) Hvor mange elever går der i klassen? *25 elever*
- b) Den næste dag var der 4 syge. Hvor stor en procentdel var syge? $\frac{4}{25} * 100 = 16\%$ *af eleverne var syge*

Opgave 17

Før kostede en pakke rugbrød 16 kr. nu koster det 14 kr.

a) Hvor mange procent er rugbrødet sat ned? $\frac{2}{16} * 100 = 12,5\%$

Opgave 18

Herunder kan du se forskellige højder på tårne:

- Rundetårn 35 meter
- Det gyldne tårn i Tivoli 63 meter
- Eiffeltårnet uden antenne 300 meter

a) Hvor mange procent er Eiffeltårnet højere end Det gyldne tårn? $\frac{300-63}{63} \cdot 100 = 376,19\%$

b) Hvor mange procent er Rundetårn lavere end Det gyldne tårn? $\frac{63-35}{63} \cdot 100 = 44,44\%$

Opgave 19

Bente køber en bil til 350000kr. Hun har fået 20% i rabat inden hun købte bilen.

a) Hvad var bilens oprindelige pris? $80\% = 350000$ derfor er $100\% = 437500$ kr.

b) Hvor mange penge er bilen sat ned? $437500 - 350000 = 87500$ kr.

Opgave 20

Brian cykler 15 km (vandret længde) op ad et bjerg. Brian starter i 250

meters højde og slutter i 2500 meters højde.

a) Beregn stigningsprocenten. $\frac{(2500-250) \cdot 100}{15000} = 15\%$

Stigningsprocent

$$\frac{\text{Højdeforskel} \cdot 100}{\text{Vandret længde}} = \%$$

Husk at regne i samme enheder!